

HERENDI *herald*

20¹⁸₀₂
51.

A HERENDI PORCELÁNMANUFAKTÚRA MAGAZINJA

ÉRDEKESSÉG

A tenger népe

ÉLETMÓD

Shinrin-Yoku – Erdőfürdő

KULTÚRA

A kávézás szentélyei

HEREND

PORCELÁN

TRADÍCIÓ - INNOVÁCIÓ
GENERÁCIÓRÓL GENERÁCIÓRA

Herend

HEREND.COM

FACEBOOK.COM/HERENDPORCELAN

BUDAPEST • LONDON • PÁRIZS • FRANKFURT • MILÁNÓ • MOSZKVA • NEW YORK • TOKIÓ • SYDNEY

BEKÖSZÖNTŐ

Fertőd, Esterházy-kastély Ósz szobor

Tisztelt Herend Herald Olvasó!

Találkozások!

Életünk formálói, utunk mérföldkövei, jellemünk alakítói. Az első találkozás szépsége Társunkkal, Gyermekünkkel, Szüleinkkel, találkozás az évszakkokkal, a szivárvánnyal, a dallammal, a mosollyal és a könnycseppel, a nappalok és az éjszakák változásával, a termőfölddel és az égen úszó madarakkal, találkozás a jóval és a rosszal, az igazzal és a hamissal, a széppel és a rúttal, a tudással és az érzellemmel, az étellel és az elmúlással, az örömmel és a bánattal, találkozás a farkasokkal és a barátsággal, mind-mind egyszeri és megismételhetetlen élményként szövi láthatatlan fonalát életünk köré. Azt gondoljuk, hogy magunk vagyunk találkozásaink alakítói, de valójában kapjuk azokat, s amikor életünk feléne fennsíkjáról visszatekintünk, akkor nyílik meg szemünk és látjuk, hogy egyetlen találkozás sem volt felesleges életünk útján, mindegyik adott valamit, jelet hagyott bennünk. A véletlen találkozások ajándékok azért, hogy csodák történhessenek velünk. A találkozások adta tapasztalat és tudás erőt ad a következő fennsíkig az odavezető hegycsúcsok megmászására. A találkozások útjelző táblák számunkra, hiszen mindannyian ugyanoda tartunk, de különböző irányból közeledünk. Minden találkozás ünnep, amelynek megéléséből tapasztalást szerzünk. A találkozás addig tart, amíg értjük egymás szavait és közben arra gondolunk, hogy a holnapi Nap felkeltével újra meg akarom élni a veled való találkozás örömeit.

Herendi találkozás!

Először meglátni, először megérinteni, először színeiben gyönyörködni, először egyediségében elmerengeni, először a kézzel készítés művészetét megcsodálni, először álmodni róla, először beleszeretni, először kezünkbe fogni, először hazavinni, először asztalunkhoz engedni, először szánkhoz emelni, először félteni, először visszamenni érte, először továbbadni az utóknak! Mondják: az első találkozás örökké elkísér, ahogy a Herendi porcelánnal való első randevú is!

Megtisztelő figyelmét megköszönve,
tisztelettel köszönti,

Dr. Simon Attila
vezérigazgató

5 AKTUÁLIS

7 SHINRIN-YOKU: ERDŐFÜRDŐ

8 A TENGER NÉPE

10 A KÁVÉZÁS SZENTÉLYEI

12 FEKETÉN-FEHÉREN

14 MOZGÓ VÖRÖS SZÖNYEG
A KARÁCSONY SZIGETEN

15 RANG ÉS REND MINDENK FELETT

16 KÜLÖNLEGES FESZTIVÁLOK A NAGYVILÁGBÓL

18 EGY SZÍNES ÉS VAD VIDÉK

20 HULLÁMLOVAGOK

21 AZ APICIUS ÉTTEREM AJÁNLATA

22 AJÁNDÉKÖTLETEK

IMPRESSZUM

Felelős szerkesztő
Szerkesztő
Grafikai munka
Fotók

Szerzők
Szerkesztőség

Dr. Simon Attila
Cserhalmi Rita

Mátai és Végh Kreatív Műhely
Bak Zsolt, Kaunitz Tamás, Liszi János,

Shutterstock, Hungaroring Sport Zrt.,
Eszterházy-kastély, Fertőd,
Molnár Judit, Pálvölgyi Éva,
Kal Pintér Mihály,

Mátai és Végh Kreatív Műhely,
1036 Budapest, Perc utca 6.,
kreativmuhely@kreativmuhely.hu

Kiadja a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.
Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt.
H-8440 Herend, Kossuth Lajos u. 140.
Telefon: +36 88 523 100, Fax: +36 88 261 518
E-mail: info@herend.com
Web: www.herend.com
Facebook: www.facebook.com / Herendporcelan
Készült a Keskeny Nyomdában.
ISSN 1585-1397

Időtlen Elegancia MADRIDBAN

A madridi Iparművészeti Múzeumban debütáltak Spanyolországban először a Herendi porcelánok, az „Időtlen elegancia” című kiállításon. A több, mint 300 darabból álló válogatásban kiemelt helyet kapott a három leghíresebb herendi motívum, a Viktória, a Rothschild és az Apponyi, amelyek névadói maguk is a cég megrendelői közé tartoztak. A Manufaktúra számára a kultúra ápolása misszió, hiszen a porcelán évezredek óta köt össze embereket, korokat, városokat, földrajzi régiókat, így minden egyes újabb kiállítás ennek az örökségnek az ünnepe.

HEREND ATHÉN SZÍVÉBEN

Herendi porcelánok hódították meg az Athén szívében található Hadtörténeli Múzeumot. A tárlaton közel 200 darab Herendi alkotás, klasszikus és innovatív darabok, Herend sokszínűségéről meséltek a látogatóknak. Az ünnepélyes megnyitón beszédet mondott dr. Simon Attila, a Herendi Porcelánmanufaktúra Zrt. vezérigazgatója, a kiállítást pedig Haupt Erik Magyarország Athéni Nagykövete nyitotta meg.

ISMÉT HAMILTONÉ A HERENDI TRÓFEA

A brit Lewis Hamilton nyerte meg a 33. Magyar Nagydíjat, megelőzve nagy riválisait, Sebastian Vettelt és Kimi Räikkönt. A címvédő és négyszeres világbajnok Lewis Hamilton, a Mercedes brit pilótája immáron a 8. Herend kupáját szerezte így meg. Hamilton azon elsők közé tartozik, akiket már gyerekkorukban felkarolt az F1 világa.

Fotó: Hungaroring Sport Zrt.

VIKTÓRIA EVOLÚCIÓ PALERMÓBAN

A palermói Palazzo Bonocore-ban került megrendezésre Ulderico Iepri szervezésében, az Artintavola kiállítás. A Herendi porcelánok a Victoria Evolution szekció részét képezték, melynek kialakításában a híres Ernesto Paci is részt vett.

Herendi Remekművek JASLOBAN

Nagy sikerrel nyílt meg a Herendi Porcelánmanufaktúra kiállítása Lengyelországban, Jaslo városában. A Regionális Múzeumban félezer tárgy került bemutatásra. A legismertebb Herendi minták fejlődéstörténete mellett bravúrdarabok, klasszikus és modern tárgyak egyaránt szerephez jutottak. Az ünnepélyes megnyitót, melyet a hagyományos Jasloi Bornapok keretén belül rendeztek meg, hatalmas érdeklődés kísérte.

Díjesővel búcsúzott az idei Kékszalag

Ünnepélyes keretek között rendezték meg Balatonfüreden az 50. Kékszalag Erste Nagydíj vitorlásverseny díjátadóját. A jubileumi versenyre 681 hajó nevezett, végül 545 teljesítette a távot, ami rekordteljesítménynek számít. A több, mint 150 kilométeres balatoni túraversenyt a svájci Safram nyerte, így az ő csapata vihette haza a Balaton Kékszalagját és a Herendi Porcelánmanufaktúra kupáját.

Portugál siker a CSIO BUDAPEST nagydíjon

A Longines FEI Nations Cup™ Jumping of Hungary CSIO5* Budapest legrangosabb versenyszáma a 140-160 centiméteres EXIM Nagydíj volt. A 30.000 eurós díjazású szám minősítő pontokat adott a 2018-19-es világkupa sorozat áprilisi döntőjére Göteborgba, így különösen nagy tétje volt a résztvevők számára. A verseny igazi nemzetközi összetételt hozott, hisz tíz lovas között nyolc különböző nemzet képviseltette magát, köztük

Magyarország is. A történelem ezúttal ismételte önmagát, hiszen két évtized után újra portugál lovasnak szólt a himnusz a budapesti CSIO nagydíjon, hiszen Luis Sabino Goncalves bizonyult a leggyorsabbnak a kilenc éves Dominka Van De Lucashoeve (Cardento 933 / Chin Chin) nyergében. A győztes nemcsak a dicsőséggel, hanem egy gyönyörű Herendi vázával is gazdagabb lett.

Fürdő az erdőben

Nézz mélyen a természetbe,
és utána mindent jobban fogsz érteni.
Albert Einstein

Fűben, fában orvosság – tartja a népi mondás. Azonban a természet egészségünkre gyakorolt hatása sokkal nagyobb annál, mint amit főzetek és növényi szerek formájában magunkhoz veszünk. A természet az erdőkön, fákön keresztül is szól hozzánk, mint egy szerető anya, akinek pusztán közelsége is elég ahhoz, hogy gyermeke jobban érezze magát. Az erdőben a japánok szerint nemcsak kirándulni, hanem „fürödni” is érdemes, mert elmerülve a fák nyugalmában, visszatérhetünk oda, ahová leginkább tartozunk.

AZ ERDŐ MINKET VÁR

Egyre többen élnek nagyvárosokban, ENSZ jelentések szerint a Föld lakosainak már most több, mint a fele, és ez az arány folyamatosan nő. Ezzel párhuzamosan egyre nagyobb azok száma is, akik valamilyen módon szenvednek a stressz okozta betegségektől, a technostressztől, a technológiától függővé vált világunktól. Márpedig az emberi életfunkciók természeti környezetben, ahhoz alkalmazkodva alakultak ki. Vagyis a génjeinkben

hordjuk a természet rezgéseit, ezért van olyan nagy szükségünk arra, hogy időről-időre kapcsolatba kerüljünk a természettel, ősi otthonunkkal.

A KINCS, AMI A LÁBUNK ELŐTT HEVER

A shinrin-yoku, szó szerinti fordításban „erdőfürdőzés”, eredetileg marketingötletként indult, hogy minél több embert csábítsanak a gyönyörű japán erdőkbe. Am később egyre több, nem csak japán kutató figyelme irányult rá a módszerre, a rendkívül pozitív kutatási eredményeknek köszönhetően.

Az erdőfürdőzés után ellazultabbá válunk, a relaxált állapot pedig növeli, helyreállítja az immunrendszer működését, vagyis betegségmegelőző hatású. Mérhető hatásai közé tartozik, hogy csökkenti a szimpatikus idegrendszer aktivitását, a vérnyomást, növeli a paraszimpatikus idegrendszer működését (ami a regenerálódásért felel), valamint a természetes ölüsejtek számát (ezek veszik fel a harcot a daganatokkal és a fertőzésekkel).

A shinrin-yoku nem más, mint ráérősen sétálni az erdőben, néhány órát, vagy akár egész nap. De valójában már az is ellazít, ha csak leülünk az erdőben és élvezzük a látványt. Ma már léteznek erdőterápiás központok is, ahol számos programon keresztül próbálják kiaknázni az erdő nyújtotta nyugalmat. A résztvevők függőágyból szemlélhetik az erdőt, vízesés alatt meditálhatnak, közvetlen kapcsolatba kerülhetnek a fákkal, élvezhetik a különböző tapintású kérgek sokszínűségét, gyönyörködhetnek a cseresznyevirágzásban, a csillagokban, a felhőkben, a hófödte hegyekben. Aktív programok is vannak, mint pl. nordic-walking, teazüretelés, lovaglás és kutyaterápia.

ERDŐFÜRDŐ OTTHON

De ne keseredjünk el, ha nincs lehetőségünk arra, hogy mindennap kisétáljunk egy közeli erdőbe. Kutatások bizonyítják, hogy az otthonokban és a munkahelyeken használt fa berendezési tárgyakkal, kiegészítőknél is relaxációs hatása van, különösen akkor, ha nincsenek alapozókkal kezelve. A bonszai-nevelés hagyományos célja, hogy tudatos tevékenységet, jelenlétet vigyünk a mindennapokba, a folyamatos, érzékeny odafigyelés és törődés által. Azonban a bonszai szemlélésének is ugyanolyan hatása lehet, mintha az erdőben sétálnánk. Ha szobanövényekkel töltjük meg élettereinket, szintén közelebb viszük magunkat a zöldebb élet felé. És ne felejtsük el az illóolajokról se, különösen a fák illóolajairól, melyek szinte mindegyike pozitív élettani hatással bír.

TUDTA?

- A legzöldebb város a földön Szingapúr (29,3%). Azokat a városokat nevezhetjük zöldnek, ahol a zöld területek aránya legalább 20%. (Ilyen pl. Oslo, Sidney, Cambridge, Frankfurt, de Budapest is.)

Shinrin -yoku

Vajon tudnánk a tengerben élni? Vagy a mesés atlantiszi emberhez hasonlatosan akár tizenhárom percig egyfolytában a víz alatt tartózkodni? Képesek lennének csónakban szülni? Borneóban, a Fülöp-Szigetek északi részén, valamint Malajziában találkozhatunk a bajau népcsoporttal, amely teljesen önfenntartó módon, még napjainkban is a civilizáción kívül éli mindennapjait.

KAL PINTÉR MIHÁLY

A tenger népe

TENGERHEZ ALKALMAZKODVA

Sokan sellőknek nevezik őket, ugyanis nemcsak három-négyszer annyi ideig tudnak a víz alatt tartózkodni, mint egy átlagember, de több mint harminc, sőt akár hatvan méter mélyre is képesek lesülyedni, ahol a tengerfenéken élő halakra, víziuborkákra vadásznak. Évszázadok során a szervezetük alkalmazkodott a környezethez, kiválóan látnak a tenger mélyén, miközben a legtöbben már fiatalkorukban elszenvedik a dobhártyaszakadást. Lépük másfélszer akkora, mint egy normál emberé, ez sokkal erősebb immunrendszert biztosít számukra. Élelmük nagy részét a tengerből gyűjtik be. Portékáikkal saját maguk kereskednek. Általában ilyenkor hagyják el a tengert, persze csak egy rövid időre.

HIT ÉS SZELLEM

A civilizációtól mentes, nomád életforma nemcsak a természethez, de a transzcendentális világhoz is közelebb vitte őket. Bár többen átvették a muszlim, vagy akár a keresztény hitet, sokan a mai napig a tenger szellemeiben hisznek és a vizet mélységesen tisztábnak, így előre keveset is terveznek. Napról-napra egyre nehezebb azonban az életük, hiszen az ipari halászat miatt egyre nagyobb területeken merül ki a halállomány. Ráadásul azokat a partszakaszokat, ahol élnek, folyamatosan eladják. A környezetszennyezés és a korallzátonyok pusztulása is folyamatos vándorlásra kényszeríti őket.

Herendi porcelán képlap

BAJAU MINDENNAPOK

A bajauk ma már szétszóródva, több kisebb szigeten élnek. Reggeltől estig a tengeren vannak, egy-egy kis csónakban néha heten-nyolcan összezsúfolódva halásszák a napi betevőt. Miután kis területen általában igen sokan élnek, a házak nagy részét a tengerben cölöpökre, vagy a tenger fölé húzzák fel. Sokáig korallzátonyokra építkeztek, ma egyre inkább a part mentén találják meg otthonaikat. Többnyire nagycsaládokban élnek, nem ritka a tíz-tizenkét gyerek sem. A kicsiket igen hamar megtanítják arra, hogy milyen a háborgó tengeren élni. Rendszerint, aki ebbe a közösségbe születik, az itt is hal meg.

GASZTRONÓMIA

Bár elsősorban tengeri halakkal táplálkoznak, igen kedvelt ételük a Koling-Koling. Ezt a különleges térsztaféleséget rendszerint fesztiválokon, esküvőn és banketteken szolgálják fel. A rizslisztből, tojásból, kókusztejből és cukorból álló térsztakülönlegesség leginkább a fánkhoz hasonlít. A kígyóformájúra gyúrt finomságot bő zsiradékban sűtik aranybarnára.

MEDDIG LESZNEK MÉG KÖZÖTTÜNK?

A bajauk Malajziában már nagyon nehezen képesek fenntartani önmagukat. Bár a portékáik kelendőek, a hatóságok folyamatosan nyomást gyakorolnak rájuk, hogy valahol véglegesen telepedjenek le és a civilizációs normák szerint éljenek. Egyre többször bojkottálják a kézműves termékeiket, megnehezítve az eladásokat. Amennyiben a halászati vállalkozások ellehetetlenítik őket, talán megtörténik az, amitől sokan félnek, nevezetesen, hogy egy különleges vízi kultúra süllyed el a hullámokban.

A kávézás szentélyei

Kiengedni a gőzt, csevegni, jó társaságban felhőtlenül múlatni az időt... Már az 1500-as években is ezt a célt szolgálták az első kávéházak, amelyek Isztambulban nyitották meg kapuikat a szultán nem kis bosszúságára. Ezeket a társasági helyeket betiltani nem lehetett, hiszen a kávéra kirótt vám igen magas volt, erről pedig az uralkodó sem mondott le szívesen.

Az első európai kávézó az 1600-as években La Bottega del Caffé néven nyílt meg Velencében. Majd Nagy-Britannia, Németország és Hollandia után 1714-ben megjelent az első valódi pesti kávézó. Az 1900-as évek elejére már csaknem 500 politizálásra is alkalmas füstös helyiség fogadta vendégeit. A 19. században a Pilvax kávéház volt az 1848-as forradalmi ifjúság találkahelye. Kávéházakban alakult a Petőfi Társaság, vagy a Tízek Társasága. Írókat is meghívtak ez a zsiszegő közeg. Nem véletlen, hogy a 20. század első felének kabaréja, dalszövegeinek, operettjeinek, sőt azóta klasszikussá vált költeményeinek nagy része a New York, vagy a Hadik kávéházban született.

Budapestet már a 18. században a kávéházak városának nevezték. Már ebben az időben beszéltek az úgynevezett kávépincékről, akik a mai baristák elődei voltak. Nemcsak kitűnő kávékat tudtak készíteni, de kitűnő vendéglátók is voltak. Talán az sem véletlen, hogy épp a budapesti New York lett a világ lelegegánsabb kávéháza, megelőzve többek között a prágai Imperialt, a bécsi Centralt, vagy a velencei Floriant.

A kávéház mindig az egyik legdemokratikusabb közösségi térnek számított. Nem lehetett valaki olyan szegény, vagy olyan alacsony társadalmi osztályhoz tartozó, hogy ezért kizárják őt a társaságból. Így a kávéház látogatói sok esetben iparosok, munkások voltak. Mégis előbb-utóbb kialakult a kávéházi kultúrában is egyfajta hierarchia. Ennek az volt az oka, hogy a vendégek a lakóhelyükhöz legközelebbi kávéházat választották ki. A lakóhely pedig eleve meghatározta a társadalmi státuszt.

Manapság a nagyvárosok szinte nyüzsögnek a kávéházaktól. Mint tudjuk, ahány ország, annyi kávéfogyasztási szokás. A görögök például a jeges, tejszínhabos frappét kedvelik. A németek

és a franciák is sok esetben dúsítják a kávé tejjel. Az olaszok mindössze reggel fogyasztanak lattét, egyébként az eszpresszót részesítik előnyben, amely náluk a cukor és tejmentes keserűkávét jelenti. Ezzel ellentétben a brazilok eleve a forrásban lévő vízhez adagolják a cukrot, sok esetben alkohollal ízesítik a fekete nedűt. A skandinávok inkább a dizájnban változtattak. Formatervezett kávéfőzők és alátétek teszik különlegessé a kávéjukat. Az egyik legegizotikusabb ma is a török kávé, hiszen általában cukorral együtt főzik fel, a kávé zaccal együtt töltik bele az edényekbe, tejet nem fogyasztanak.

TUDTA?

- A világ legnagyobb kávézója, 2014 óta, az Al Masaa Café, ami Szaúd-Arábia fővárosában, Rijádban található. 1050 ülőhellyel várja vendégeit.

TUDTA?

- Magyar származású volt Francesco Illy trieszti vállalkozó, aki rájött, hogy a vákuumcsomagolásban a kávé megőrzi eredeti aromáját. Az Illy ma is az egyik legnépszerűbb kávé. Ennek az a titka, hogy száz százalék Arabica kávéból készül.
- A barista, vagyis kávé pincér feladata a tökéletes kávé elkészítése és szervírozása. Igazi szakértő, aki segít a választásban, sőt egy igazán remek kávémester az utcáról betévedő vendég láttán megmondja, hogy milyen kávé óhajt az illető, és azt kívánság szerint le is főzi.

feketén fehéren

PÁLVÖLGYI ÉVA

Mint az öltözködésben, úgy a lakberendezésben is a fekete és a fehér, örök klasszikusok, sohasem mennek ki a divatból, hiszen nem divatszínéről van szó. Így, ha ezek a lakásunk bázis színei, nem kell azon aggódnunk, vajon kellően stílusos lesz-e az otthonunk a későbbiekben is.

Arra azonban érdemes vigyázni, hogy ne azonos mértékben alkalmazzuk a két színt. A művészet itt is az arányokban rejlik. Ha pont azonos mennyiségre törekszünk a két szín használatakor, akkor túlságosan intenzív, zavaró lesz az összehatás. Az adottságoknak megfelelően lehetőleg csak az egyik szín domináljon, amit a másik kiegyensúlyoz. A fehér alap tágasabbá teszi a teret, hűti a túlságosan

világos helyiségeket, a sötétebbeket pedig világosítja. A sötét háttér, megfelelő arányokkal adagolva, a különleges bútorokat, dísz tárgyakat drámai hatással emeli ki.

Jól oldja a fekete-fehér merevségét néhány izgalmas szín használata. A piros, a pink, a lila, a zöld segítségével könnyen frissíthető és átalakíthatóvá válik a lakás hangulata.

A Herendi porcelánok remek kiegészítői lehetnek bármelyik stílusú fekete-fehér lakásnak, legyen szó akár klasszikusan elegáns, romantikus vagy éppen ultramodern, minimalista terekről.

TUDTA?

- A zebbrák fekete-fehér csíkjai az álcázást szolgálják, bármennyire is meglepőnek tűnik. Bár ezek a csíkok emberi szemmel nézve igencsak feltűnőek, az oroszlánok számára azonban egyáltalán nem azok, mivel ezek a ragadozók színvakok (mint ahogy a leopárd és a hiéna is).

Mozgó vörös szőnyeg a Karácsony szigeten

A közigazgatásilag Ausztráliához tartozó Karácsony sziget elszigetelten fekszik az Indiai-óceánban, 350 km-re Jávától. Veszélyes és barátságtalan partjai évszázadokig megakadályozták, hogy a hódítók érdeklődésének középpontjába kerüljön.

Nevét a Brit Kelet-indiai Társaság Royal Mary nevű hajójának kapitánya adta, aki 1643 karácsonyan érkezett a szigetre.

Ez az apró sziget ad otthont a világ legnagyobb vörös rák populációjának, mely rákok vonulása mára igazi turistalátványossággá vált.

A vörös rákok alapvetően a sziget erdeiben laknak, azonban ha eljön a párzási időszak, minden évben

megindulnak a tengerpartra. Az 50-60 milliós rák vonulása olyan, mintha egy hatalmas piros szőnyeggel borítanák be a sziget jelentős részét. Ez a világ leghosszabb vándorútja, melyet szárazföldi rákok megtesznek. Többnyire 7-10 nap alatt érik el az óceánt és ez időszak alatt az érintett utak nagy részét lezárják az autós forgalom elől. Ahol pedig nem tudják lezárni az utakat, ott műanyag, lezárt kordonokkal terelik a vonuló rákokat az ideiglenesen felállított „rák felüljárók” felé.

Elsőként a hímek indulnak el, a nőstények csak később követik őket. Párázás után a nőstények petéiket az óceánba ázott lyukakba rakják, melyekből egy részük a partra sodródik és ott elpusztul. A vízben maradt peték egy hónapig fejlődnek az óceánban, ahol ezer veszély leselkedik rájuk, mind közül is legnagyobbak a murénák és a plankton-evő cetcápák. Az életben maradt egyedek, melyek ekkor körülbelül hangyaméretűek, partraszállás után felkerekednek, hogy megtegyék a hazafelé vezető utat. Az erdőbe érve évekig sziklák és fák alatt pihenek ki életük kezdeti időszakának megpróbáltatásait. 4-5 év alatt válnak ivaréretté és ezután még akár 10 évig is élhetnek.

A vörös rák maraton minden évben a holdálláshoz igazodik. Újhold előtt optimális a vízállás, ilyenkor az alacsony hullámverés nem akadályozza őket nászukban. A másik tényező, amit figyelembe vesznek, az esős évszak kezdete. Legalább 22 milliméter csapadékra van szükségük ahhoz, hogy elinduljanak. Ha nagy a szárazság, a rákok késve indulnak, vagy egyáltalán nem. Így a klímaváltozás őket is veszélyezteti, hiszen, ha nem tudnak lejutni a tengerpartra, szaporodni sem tudnak.

Tudta?

- A Karácsony sziget a Föld legnagyobb korallszigete.
- A világ legnagyobb szárazföldi ízeltlábúja a kókuszrák. A csendes óceáni szigeteken él, láb fesztávolsága elérheti az egy métert, súlya akár a 4 kilogrammot is. Éjszakai lopakodó, fő tápláléka a kókuszdió, melynek erős héját ollójával képes feltörni.

Az alapvetően erdőlakó vörös rákok fő táplálékforrásainak a lehulló levelek, gallyak, továbbá az elhullott állatok tetemei szolgálnak, de a számukra ehető emberi szemetet is megeszik, így fontos szerepük van az erdő és általában a sziget ökoszisztémájában.

PÁLVÖLGYI ÉVA

MOLNÁR JUDIT

RANG és REND mindenek felett

UDVARI ETIKETT A XVI-XVII. SZÁZADBAN

A társas együttélésnek már a kezdetektől fogva kialakultak azok a szabályai, amelyek egyrészt megkönnyítették, másrészt pedig be is korlátozták a viselkedést. A közösségek szokásrendjének legfontosabb meghatározója a rang és ez már a görög isteneknél is így volt. Zeusz főistenként elől ült, jobbán Héra, a felesége, majd sorban a többiek, az utolsó pár volt Hermész (a kereskedők, utazók, tolvajok istene) és felesége Hesztia.

SPANYOL ETIKETT

A spanyol etikett a viselkedéskultúra egyik meghatározó állomása volt. X. Alfonz (1252-1282) volt az, aki rögzítette a kifinomult udvariasság szokásait és igazította az európai mentalitáshoz. Aprólékos és megfontolt rendeletek rögzítették a rangsort, a köszönés formalitásait, az udvari érintkezés megnyilvánulásait, a szertartások és ünnepségek formarendjét.

A klasszikus spanyol etikett kora V. Károly (1500-1558) uralkodásához kapcsolódik. Az erős kezű uralkodó, aki minden eszközzel hatalmát és gazdagságát bizonyította, szigorúan szabályozta az öltözködést, a hajviseletet, a testtartást, a gesztusokat, a beszédet, a társalgást és az írást is. A király körüli szolgálat kiváltságnak számított, csak nemesek és főrangú személyek végezheték. A király melletti éjszakai őrséghez tartozni különleges kiváltságnak számított. A dolgozószobájához

számos előszobán keresztül lehetett csak eljutni és az ajtónállók rangjától függött hányadik ajtónál állhattak.

A túl szigorú szabályozás azonban tragikus komédiákhoz is vezetett. Egy alkalommal, amikor III. Fülöp (1578-1621) gyengélkedett, egy kályhát az ágya mellé hozatott. Amikor azonban már kellően átmelegedett, hiába kérte Alba herceget, hogy vigye vissza a kályhát, ő nem tette meg, mert szerinte az udvari protokoll szerint ez nem az ő feladata volt, hanem egy másik hercegé. Mire azonban megérkezett a másik herceg, addigra III. Fülöp orbáncot kapott és néhány nap múlva meghalt.

Hasonló helyzetbe került az a spanyol királynő is, aki amikor leesett a lováról, azért nem kapott segítséget, mert a királynő érintése felségsértésnek minősült és halálbüntetés járt érte. Végül két nemesember mégis segített, az egyik megfékezte a lovat, a másik kiszabadította a királynőt, majd gyorsan elmenekültek az udvarból.

FRANCIA UDVAR

A franciák tudatosan megkülönböztették a hatalom gyakorlati és formai eszközeit. Az utóbbinak elmaradhatatlan része volt a fényűzés, a szertartások, a kerti mulatságok, vadászatok, lakomák.

XIV. Lajos, a Napkirály (1638-1715) udvarában 150 féle rang volt, a hierarchia csúcán természetesen a király és a királyné állt. A megszólításnál is

figyelembe kellett venni a rangokat és innen származnak az etikettkönyvek hosszú-hosszú felsorolásai.

Az udvari élet rendje teljes mértékben a király személye köré épült. A király reggeli készülődése már önmagában egy jelentős ceremóniának minősült. Nyilvános volt, XIV. Lajos korában még csak néhányan segítettek, de XVI. Lajos (1754-1793) idejében már negyvenen voltak a segítők és több mint százan a jelenlévők. Ugyanúgy az esti lefekvésnek is megvolt a rendje, a ruhadarabok átadásában, elvételésben mindig más-más arisztokrata segédkezett. Onnan lehetett tudni, hogy a szertartás véget ért, hogy az apródok miután lehúzták, nagy robajjal a földre ejtették a király csizmáját.

A sokféle ceremónia és rendszabály természetesen a királyokat is kötötte, de legendásan csak egy az, ami különösen ismertté vált: „A pontosság a királyok erénye” – ami XVIII. Lajos (1819-1824) szavajárása volt.

TUDTA?

- A kézfogás a legtöbb kultúrában a fegyvertelenség és a jóindulat kifejezése, mai fejbiccentésünk pedig a hatalmat gyakorló személy előtti leborulásból származik.

Különleges FESZTIVÁLOK a nagyvilágból

Ha netán unatkozna, és egy jó kis kalandra, valami igazán nem mindennapi élményre vágya, akkor érdemes kipróbálnia valamilyen különleges fesztivált. Íme egy kis ízelítő a kínálatból!

YI PENG LÁMPÁSFESTIVÁL, THAIFÖLD

A Yi Peng Észak-Thaiföld hagyományos fesztiválja, mellyel az őszi és a tél fordulóját, az esős évszak végét, illetve a rizsföldeken végzett munka befejezését ünneplik. Bár sok helyen tartják szerte Észak-Thaiföldön, Chiang Mai neve egybeforrta a lámpásfesztivállal.

A fesztivál három napig tart, látványos körmenetekkel, táncelőadásokkal, különleges tűzijátékokkal. A házak és templomok kókuszlevél- és virágdekorációt kapnak. A fő attrakció a lámpások szimbolikus égbe eresztése, amit minden évben teliholdra időzítnek. A lámpások felengedésével az ember megszabadul az adott év problémáitól és az elkövetkező évre vonatkozó kívánságát is belefűzheti, de a lámpás fénye a sötétségből a fényes jövőbe való haladást is jelképezi.

A lámpás, azaz a khom loy, egy rizspapírból készült másfél méter magas ballon, melynek aljába mécses szerelnek, ami felmelegíti a levegőt, ezáltal magasba emelve a lámpást.

A rituális égbe engedést hagyományosan szerzetesek végezték, de mára mindenki számára lehetséges.

Manapság délelőtt a szerzetesek eresztenek hatalmas, petárdákkal kombinált lámpásokat (khom fai) a levegőbe, melyek durranásait messziről hallani lehet. Ahogy leszáll az este, a khom loy lámpások veszik át a főszerepet, melyeket tömegével indítanak az égnek szerte Chiang Mai tartományban. Az emberek egész éjszaka eregetik lámpásaikat, melyek fényei bearanyozzák a teliholdas éjszakát.

TÉLI FÉNYEK FESZTIVÁLJA, JAPÁN

A legnagyobb és leglátványosabb Japán téli fesztivál a Winter Illuminations. A helyszín Nabano No Sato nevű botanikus kert, amely Kuwana városában található.

A fesztivál minden évben négy hónapos előkészületet igényel, melynek során több ezer munkás tartóoszlopokat szerel és helyezi ki a 8-10 millió izzót.

Az idelátogatókat csodás látvány várja: a parkban valóságos fényforrás tenger hullámzik. A legnépszerűbb és legvarázslatosabb élmény az úgynevezett „fényfolyosók” alatti átkelés.

A VILÁG LEGKOSZOSABB FESZTIVÁLJA – BORYEONG ISZAP FESZTIVÁL

A Boryeong Mud Festival (Iszap Fesztivál) egy évente megrendezett nyári fesztivál, amit Dél-Koreában, Szöultól mintegy 200 kilométerre, Boryeong városban tartanak.

Boryeong egy gyönyörű tengerparti város, ami nemcsak szép, hanem szépít is, ugyanis az itteni iszap bővelkedik ásványi anyagokban. Speciális természetes összetételének köszönhetően megszépíti a bőrt, amire már a kozmetikai cégek is felfigyeltek.

A fesztivál látogatóinak lehetőségük van magukat tetőtől talpig iszappal bekenni, fejest ugrani a sárba, lecsúszni az iszapcsúszdákon, vagy próbára tenni ügyességüket iszapbirkózásban.

A fesztivál ideje alatt évente körülbelül kettő-három millió helyi és külföldi turista keresi fel a strandot.

MOHÁCSI BUSÓJÁRÁS

Magyarország legrégebbi és legismertebb télűző farsangi fesztiváljának ideje a tavaszi napfordulót követő első holdtöltésre esik.

A régi elöltöltős busóágyú dörejére a különböző busó csoportok a főtucán át kezdik el vonulásukat, iszonyú zajt keltve maguk körül. Szürkületkor a főtéren meggyújtott óriási máglya körül táncolnak, dévajkodnak az emberekkel.

A jellegzetes busó öltözet része a szőrével kifordított rövid bunda, a marhakolomp, a kereplő vagy a soktollú, fából összeállított buzogány. A leglényegesebb azonban, ami a busó elmaradhatatlan kelléke: a fűzfából faragott, hagyományosan állatvérral festett birkabőrscuklyás álarc.

Egy színes és vad vidék

KAL PINTÉR MIHÁLY

Nem véletlenül nevezik a szörnyek vizének Afrika második legnagyobb, legkanyargósabb folyóját, a Kongót. A Kongó-medence sűrű esőerdői, mocsarai nemcsak különleges, máshol nem található fajok élőhelyei, de Afrika egyik legtermékenyebb vidéke is. A Föld második legnagyobb esőerdőjében még az utóbbi években is fedeztek fel új állatfajokat és még ma is találhatunk háborítatlan, vadregényes területeket, ahová az ember keze még nem ért el.

A hat országot (Kongói Köztársaság, Kongói Demokratikus Köztársaság, Angola, Zambia, Kamerun, Tanzánia) átszelő titokzatos Kongó folyó egy Észak Zambiai csermelyből alakul ki,

majd 4 700 kilométeren át hömpölyög, míg végül az Atlanti-óceánba ömlik. Az Amazonas után a Kongó a világ második legnagyobb vízhozammal bíró folyója. Mélysége a szurdokvölgyekben eléri akár a 245 métert, vagyis tekintetben az első helyen áll. Ezért aztán nehéz is megbecsülni, hogy hány fajból álló, milyen különleges élővilág lelhető fel a folyó legmélyén. Annyi bizonyos, hogy 686 csak itt őshonos halfaj él egymással szimbiózisban. A Kongó szinte teljes szakaszán hajózható, így Közép-Afrika kereskedelmében jelentős szerepet játszik.

ZSIRÁF, ZEBRA, LÓ

Kizárólag itt él az okapi, amely bár a zsiráf közvetlen rokona, de egy zebrához vagy egy lóhoz is nagyon hasonlít. Mintha három fajból gyúrták volna össze ezt a különleges rejtőzködőt. Mivel magányosan kóborol, nehéz észrevenni, ráadásul színe is segíti őt abban, hogy könnyedén beleolvadhasson a környezetébe. Étrendjében több, mint száz olyan növényféle is szerepel, amely az ember számára mérgező.

HAMIS GÓLYA

A madarak képzeletbeli dobogóján, mindenképp szerepelne a papucs-csőrű gólya, mint Afrika egyik legkülönlegesebb és a világ egyik legnagyobb

madara. Rendkívül türelmes ragadozó, másfél méteres magasságával, felülről kémlelve a papirusz nádasok halait, hosszú órákon keresztül képes mozdulatlanul várni a megfelelő vadászpillanatra. Igen mulatságos madárnak tartják, ami felborzolható tollbóbítájának köszönhető. Valójában csak formája miatt kapta a nevét, hiszen közvetlen rokonának inkább a pelikánt tartják.

KING-KONG, A KONGÓ KIRÁLYA

A gorillák megfigyelése kifejezetten nehézkes, mert vadászatuk miatt nem engedik közel magukhoz az embert. Populációjuk egyedszámára leginkább abból lehet következtetni, hogy mennyi fészket hagynak maguk után. Minden

éjjel ugyanis ruganyos levelekből hálóhelyet építenek maguknak a magas fákon. 2006-ban egy nagyobb expedíciót követően, a kutatók nagy örömeire kiderült, hogy kétszer annyi egyed él a Kongó-medencében, mint amennyiről addig tudtak. A gorillák igazi vándorok. Minden nap átlagosan 2,5 kilométert tesznek meg és amikor vadmangóligetre lelnek, azonnal megállnak. A gorillacsapatok valójában háremek, egy hím alkotja őket és annyi nőstény, amennyit a családfele képes megtartani.

PARTRA VETETT HAL

A tüdővel rendelkező götehal sem érezheti magát mindig biztonságban a szörnyek folyóján. A Kongó egyes területeinek kiszáradásakor berágja magát a talajba, körtealakúra formázza a testét úgy, hogy a feje a külvilág felé nézzen. Ilyenkor nyálkaréteg védi a szárazföldi hatásoktól, két tüdejével pedig akár egy évig is kibírja, amíg elmúlik a szárazság és az esőzések hatására újra felduzzad a folyó. Ha ebben az állapotában talál rá egy ragadozó, akkor persze kevés esélye van a túlélésre. A folyóban így szívesebben él, főleg ott, ahol meleg a víz és lassú a sodrása.

A soron következő olimpiai játékokat szervező Tokió, élve rendezői jogával, a hullámlovaglást, másik négy sportág mellett, felvette a 2020-as olimpiai számok közé.

Sokan állítják, hogy a szörf az egyik legbonyolultabb és legnehezebb sport a világon. Hiszen nincs két egyforma „szörf pálya” és egy adott helyszínen belül sincs két egyforma hullám, köszönhetően az elemeknek, a szélnek és az ár-apály váltakozásának.

A szörfözés alapját a hullámok felhajtó és tolóereje adja. A partok közelében a kifelé irányuló víz mozgása a tengerfenék egyenetlenségének, gyűrődéseinek köszönhetően bukóhullámokká alakul át, amelyeknek a part irányába igen nagy tolóereje van.

Ezeket a hullámokat lovagolják meg a szörfösök, miután deszkájukon hasalva beveznek a hullámok töréspontja mögé. Az érkező hullám tetején aztán felugranak deszkájukra és éles kanyarokkal, ugrásokkal tarkítva színesítik menetüket.

A felszerelést gyakorlatilag csak a deszka jelenti, amelyből végtelen típusú létezik, alakját és

méretét tekintve. Két fő változat van: a rövid és a hosszú. A rövidek maximum 6 láb (1,8 m) hosszúak, a longboardok pedig 9 láb (2,7 m) körül mozognak. A két kategóriának külön rendeznek versenyeket, hiszen teljesen más felkészültséget és stílust igényel a két deszkafajta.

A profi versenyeket ma már nem csak nyílt vizen, hanem mesterségesen kialakított hosszú medencékben is rendezik, ahol gépekkel idézik elő a hullámokat. A versenyzők teljesítményét az alábbiak szerint pontozzák: végrehajtás és nehézség; innovatív és progresszív manőverek száma; nagyobb manőverek kombinációi; a manőverek változatossága; gyorsaság, erő és áramlás.

A hullámlovaglás hazája Hawaii, így a Hawaii-szigeteki versenyzők a legjobbak a világon. De kiemelt helyen szerepelnek az ausztrál, brazil, amerikai szörfösök is. Európa is büszkélkedhet, főként francia és portugál hullámlovásokkal.

AZ APICIUS ÉTTEREM AJÁNLATA

CSOKOLÁDÉ TRÜFFEL, MOUSSE ÉS KRÉM MANGÓVAL, FÜGÉVEL

HOZZÁVALÓK 4 SZEMÉLYRE:

CSOKOLÁDÉ ALAPKRÉM:

- 20 dkg min. 70% kakaó tartalmú csokoládé
- 1 dl 30% zsírtartalmú állati tejszín
- 5 dkg vaj

CSOKOLÁDÉKRÉM:

- az elkészített csokoládé alapkrém ½ része
- 1 dl habtejszín habbá verve

GRILLÁZS:

- 4 dkg cukor
- 6 dkg durvára vágott mandula

CSOKOLÁDÉ MOUSSE:

- 12,5 dkg min. 70% kakaó tartalmú csokoládé
- 1,5 dkg szobahőmérsékletű vaj
- 2 db tojássárgája
- 2 db tojásfehérje keményhabbá verve
- 0,5 evőkanál rum

CSOKOLÁDÉS PISKÓTA:

- 2 db tojássárgája
- 2 db tojásfehérje keményhabbá verve
- 4 dkg porcukor
- 3 dkg liszt
- 1 dkg kakaópor

MANGÓ ÖNTET:

- 3 dkg cukor
- 25 dkg mangó kockára vágva
- 0,5 dl víz

ELKÉSZÍTÉS:

A csokoládéalap krémhez a tejszínt és a csokoládét vízgőz felett felolvasztjuk, a tűzről levéve hozzákeverjük a vajat és kihűtjük.

A csokoládé mousse-hoz a csokoládét gőz felett felolvasztjuk, majd hozzáadjuk a vajat és kihűtjük. A kihűlt krémhez hozzákeverjük a tojássárgáját, a cukrot, a rumot valamint a tojásfehérjét, végül hűtőszekrényben dermedtjük.

Csokoládékrém: az alapkrém feléhez hozzákeverjük a tejszínhab felét majd habzsákba töltjük.

A piskótához a tojássárgáját a cukorral fehéredésig keverjük, a fehérjét habbá verjük. A kikevert sárgájához kevés fehérjehabot adunk, majd hozzákeverjük a liszt és a kakaópor keverékét majd óvatosan hozzákeverjük a maradék fehérjehabot is. Vajazott, lisztezett tepsiben kb. 1 cm vastag lapot sütünk, majd hűtjük és korongokat szúrunk ki belőle.

A trüffelhez a cukrot aransárgára pirítjuk, hozzáadjuk a mandulát, majd szilikon lapon hűtjük, apróra tördeljük, amibe a maradék alapkrémből formázott golyókat beforgatjuk.

A mangó öntethez a cukorból és a vízből szirupot készítünk, majd hozzáadjuk a mangó 2/3-ad részét, végül turmixszoljuk őket és hűtjük.

A desszert összeállításánál a piskóta korongokat hengerformába helyezük, majd az elkészített csokoládékrémmel és tejszínhabbal a formában rétegezzük (korong, krém, korong, tejszínhab, korong).

Az elkészített desszert alapokat tányérra helyezük, mangó öntettel és fügével tálaljuk.

Hullámlovagok

PÁLVÖLGYI ÉVA

TUDTA?

- A szörfözés kitalálójának a repülőmérnök Jim Drake-et tartják, aki 1962-ben kezdett el foglalkozni a hullámok meglovagolásának ötletével és kivitelezésével. 5 évbe telt, hogy megalkossa az első kardáncsuklóval és rögzített árbóccal ellátott szörföt. Az ezt követő 10 évben egyre népszerűbb sporttá nőtte ki magát a szörfözés, a fejlődés motorja Hawaii lett. Majd kialakult a funboard is, ami a lábtartó papuccsal rendelkező deszkán való szörfözést jelentette, ez kisebb erőfeszítés mellett nagyobb élményt ad.

APICIUS ÉTTEREM ÉS KÁVÉHÁZ
8440 Herend, Kossuth u. 137.
Telefon: + 36 (88) 523 235
E-mail: porcelanium@herend.com
herend.com

HEREND ajándékba

herend.com

Lepje meg szeretteit a Herendi Porcelánok örök eleganciájával!
Válogasson kedvére a több ezer kézzel festett egyedi termékünk közül!
Várjuk szeretettel márkaboltjainkban!

Tálka
00367000SH

Csengő
08037023SH

Levélalakú tál
02204000SH

Tál
02187000CHRY

Fókutya
05308000G

Csokoládécsésze aljjal
04911000CHRY

Teadobozok tálcán
06370021ZO

Csokoládécsésze aljjal
02712000ZO

Tálka
07739000ZO

GYŐRI
BALETT
BALLET COMPANY
OF GYŐR · HUNGARY
WWW.GYORIBALETT.HU

MÁRKABOLTOK

HEREND - VIKTÓRIA
H-8440 Kossuth L. u. 135.
+36 88 523 223

BUDAPEST - HERENDI
PORCELÁN PALOTA,
H-1051 József nádor tér 10-11.
+36 20 241 5736

BUDAPEST - BELVEDERE
H-1061 Andrássy út 16.
+36 1 374 0006

BUDAPEST - KLOTILD
H-1052 Kígyó u. 5.
+36 1 231 0230

BUDAPEST - HADIK
H-1014 Szentháromság u. 5.
+36 1 225 1051

SZENTENDRE - DIANA
H-2000 Bogdányi út 1.
+36 26 505 288

SOPRON - ESTERHÁZY
H-9400 Várkerület 98.
+36 99 508 712

KECSKEMÉT - ARANKA
H-6000 Hornyik János krt. 4.
+36 76 505 316

SZEGED - ANNA
H-6720 Oskola u. 17.
+36 62 420 556

BUDAPEST, REPTÉR -
HEREND SHOP
H-1185 Liszt Ferenc Nemzetközi
Repülőtér, SkyCourt
memories.herend@gmail.com

BUDAPEST, WESTEND -
ART HEREND
H-1062 WESTEND
Bevásárlóközpont
Váci út 1-3.
+36 1 239 6485

GYŐR - HEREND SHOP
H-9021 Szent István tér 4.
+36 30 331 0307

Herend

